

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 330/2010 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 20ής Απριλίου 2010

για την εφαρμογή του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

τον κανονισμό αριθ. 19/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 2ας Μαρτίου 1965 περί εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3 της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 1,

Αφού δημοσίευσε σχέδιο του παρόντος κανονισμού,

Κατόπιν διαβούλευσης με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο κανονισμός αριθ. 19/65/ΕΟΚ εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εφαρμόζει το άρθρο 101 παράγραφος 3 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης^(*), με την έκδοση κανονισμού, σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και αντίστοιχων εναρμονισμένων πρακτικών που εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2790/1999 της Επιτροπής της 22ας Δεκεμβρίου 1999 για την εφαρμογή του άρθρου 81

⁽¹⁾ ΕΕ 36 της 6.3.1965, σ. 533.

^(*) Από 1ης Δεκεμβρίου 2009 το άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκε από το αντίστοιχο άρθρο 101 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι δύο διατάξεις είναι κατ' ουσία ταυτόσημες. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι αναφορές στο άρθρο 101 της συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης νοούνται, κατά περίπτωση, ως αναφορές στο αντίστοιχο άρθρο 81 της συνθήκης ΕΚ.

παράγραφος 3 της Συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες κάθετων συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών⁽²⁾ καθορίζει μια κατηγορία κάθετων συμφωνιών τις οποίες η Επιτροπή θεωρούσε ότι πληρούν κατά κανόνα τις προϋποθέσεις που ορίζει το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης. Με βάση τη συνολικά θετική εμπειρία από την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι η ισχύς του λήγει στις 31 Μαΐου 2010, και λαμβάνοντας υπόψη την περαιτέρω πείρα που αποκτήθηκε μετά την έκδοσή του, κρίνεται σκόπιμο να εκδοθεί ένας νέος κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία.

- (3) Οι κατηγορίες συμφωνιών που μπορεί να θεωρηθούν ότι πληρούν κατά κανόνα τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, περιλαμβάνουν κάθετες συμφωνίες για την αγορά ή την πώληση αγαθών ή υπηρεσιών, εφόσον αυτές συνάπτονται μεταξύ μη ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων, μεταξύ ορισμένων ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων ή από ορισμένες ενώσεις λιανοπωλητών αγαθών. Περιλαμβάνει επίσης κάθετες συμφωνίες με παρεπόμενες ρήτρες σχετικά με την κτήση ή τη χρήση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Ο όρος «κάθετες συμφωνίες» πρέπει να περιλαμβάνει και τις αντίστοιχες εναρμονισμένες πρακτικές.
- (4) Για την εφαρμογή, με έκδοση κανονισμού, του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης, δεν είναι αναγκαίο να ορισθούν ρητά εκείνες οι κάθετες συμφωνίες που δύνανται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Κατά την ατομική αξιολόγηση των συμφωνιών σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφορες παράμετροι, και ιδίως η δομή της αγοράς από πλευράς εφοδιασμού και προμήθειας.
- (5) Το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό πρέπει να περιορισθεί στις κάθετες εκείνες συμφωνίες για τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί με επαρκή βαθμό βεβαιότητας ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

⁽²⁾ ΕΕ L 336 της 29.12.1999, σ. 21.

- (6) Ορισμένοι τύποι κάθετων συμφωνιών μπορούν να βελτιώσουν την οικονομική αποτελεσματικότητα στο πλαίσιο μιας αλυσίδας παραγωγής ή διανομής επιτρέποντας καλύτερο συντονισμό μεταξύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων. Μπορούν ιδίως να οδηγήσουν σε μείωση του κόστους συναλλαγής και διανομής των μερών και σε βελτιστοποίηση του επιπέδου των επενδύσεων και των πωλήσεων τους.
- (7) Η πιθανότητα τα εν λόγω ευεργετικά αποτελέσματα να υπερκαλύπτουν κάθε αρνητική για τον ανταγωνισμό επίπτωση των περιορισμών που περιέχονται στις κάθετες συμφωνίες εξαρτάται από την ισχύ των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην αγορά και, ως εκ τούτου, από τον βαθμό στον οποίο οι επιχειρήσεις αυτές αντιμετωπίζουν ανταγωνισμό από άλλους παρόχους αγαθών ή υπηρεσιών που θεωρούνται εναλλάξιμα ή υποκατάστατα από τον αγοραστή λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της χρήσης για την οποία προορίζονται.
- (8) Μπορεί να θεωρηθεί ότι, εφόσον το μερίδιο που διαθέτει στη σχετική αγορά ο προμηθευτής και ο αγοραστής δεν υπερβαίνει καθένα το 30%, οι κάθετες συμφωνίες οι οποίες δεν περιέχουν ορισμένες μορφές πολύ σοβαρών περιορισμών που αντιβαίνουν στον ανταγωνισμό, οδηγούν κατά κανόνα σε βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής και εξασφαλίζουν στους καταναλωτές δικαίο τμήμα από τα οφέλη που προκύπτουν.
- (9) Όταν το εν λόγω μερίδιο αγοράς υπερβαίνει το 30%, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι οι κάθετες συμφωνίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, δημιουργούν αντικειμενικά πλεονεκτήματα τέτοιου είδους και σε τέτοιο βαθμό ώστε να αντισταθμίζονται τα μειονεκτήματα που προκαλούν στον ανταγωνισμό. Συγχρόνως, δεν μπορεί ούτε να θεωρηθεί ότι αυτές οι κάθετες συμφωνίες εμπίπτουν στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης ούτε ότι δεν πληρούν τους όρους του άρθρου 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (10) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να απαλλάσσει κάθετες συμφωνίες οι οποίες περιέχουν περιορισμούς που κατά πάσα πιθανότητα θα περιορίσουν τον ανταγωνισμό και θα ζημιώσουν τους καταναλωτές ή που δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη καλλίτερης αποτελεσματικότητας. Ειδικότερα, κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ορισμένες μορφές σοβαρών περιορισμών του ανταγωνισμού, όπως η επιβολή ελάχιστων και καθορισμένων τιμών μεταπώλησης, καθώς και ορισμένες μορφές εδαφικής προστασίας, πρέπει να αποκλειστούν από το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορία που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό, ανεξάρτητα από το μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων.
- (11) Η απαλλαγή κατά κατηγορία πρέπει να συνοδεύεται από ορισμένους όρους ώστε να εξασφαλίζεται η πρόσβαση ή να αποτρέπεται η αθέμιτη σύμπραξη στη σχετική αγορά. Για τον σκοπό αυτό, η απαλλαγή των υποχρεώσεων μη άσκησης ανταγωνισμού πρέπει να περιορίζεται στις υποχρεώσεις που δεν υπερβαίνουν ορισμένη χρονική διάρκεια. Για τους ίδιους λόγους, πρέπει να αποκλεισθεί από το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση υποχρέωση που επιβάλλεται στα μέλη ενός συστήματος επιλεκτικής διανομής να μην πωλούν τα σήματα συγκεκριμένων ανταγωνιζομένων προμηθευτών.
- (12) Ο περιορισμός του μεριδίου αγοράς, η μη απαλλαγή ορισμένων κάθετων συμφωνιών και οι όροι που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό εξασφαλίζουν κατά κανόνα ότι οι συμφωνίες στις οποίες εφαρμόζεται η απαλλαγή κατά κατηγορία δεν θα επιτρέπουν στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να καταργήσουν τον ανταγωνισμό για σημαντικό μέρος των σχετικών προϊόντων.
- (13) Η Επιτροπή, μπορεί να άρει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού, δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2002 για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της Συνθήκης⁽¹⁾, εφόσον διαπιστώσει, σε συγκεκριμένη περίπτωση, ότι μια συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στον παρόντα κανονισμό απαλλαγή έχει εντούτοις αποτελέσματα ασυμβίβαστα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (14) Δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 η αρχή ανταγωνισμού ενός κράτους μέλους μπορεί να άρει το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού στην εδαφική επικράτεια του ή σε μέρος αυτής εφόσον διαπιστώσει, σε συγκεκριμένη περίπτωση, ότι μια συμφωνία στην οποία εφαρμόζεται η προβλεπόμενη στον παρόντα κανονισμό απαλλαγή έχει εντούτοις αποτελέσματα ασυμβίβαστα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης στην εδαφική επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους ή σε μέρος αυτής, και εφόσον η επικράτεια αυτή έχει όλα τα χαρακτηριστικά διακριτής γεωγραφικής αγοράς.
- (15) Για να διαπιστώνεται πότε το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού πρέπει να αίρεται δυνάμει του άρθρου 29 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003, οι αντανταγωνιστικές συνέπειες που μπορεί να προκύπτουν όταν παράλληλα δίκτυα κάθετων συμφωνιών έχουν ανάλογα αποτελέσματα που περιορίζουν σημαντικά την πρόσβαση στη σχετική αγορά ή τον ανταγωνισμό σ' αυτή, είναι ιδιαίτερης σοβαρότητας. Τέτοιες σωρευτικές επιπτώσεις ενδέχεται να προκύπτουν, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις της επιλεκτικής διανομής ή των υποχρεώσεων μη άσκησης ανταγωνισμού.
- (16) Για την ενίσχυση της εσοπτείας των παράλληλων δικτύων κάθετων συμφωνιών που έχουν παρόμοια αντανταγωνιστικά αποτελέσματα και καλύπτουν πάνω από το 50% δεδομένης αγοράς, η Επιτροπή μπορεί να κηρύξει τον παρόντα κανονισμό ανεφάρμοστο σε κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς ως προς την οικεία αγορά, αποκαθιστώντας έτσι τη πλήρη εφαρμογή του άρθρου 101 της Συνθήκης στις συμφωνίες αυτές,

(¹) ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1.

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως:

- α) «κάθετες συμφωνίες», οι συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές που συνάπτονται μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων καθεμία εκ των οποίων δραστηριοποιείται, για τους σκοπούς της συμφωνίας ή της εναρμονισμένης πρακτικής, σε διαφορετικό επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής ή διανομής, και που αφορούν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα μέρη δύνανται να προμηθεύονται, να πωλούν ή να μεταπωλούν ορισμένα αγαθά ή υπηρεσίες·
- β) «κάθετοι περιορισμοί», περιορισμοί του ανταγωνισμού σε κάθετες συμφωνίες που εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης·
- γ) «ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις», οι πραγματικοί ή δυνητικοί ανταγωνιστές· «πραγματικοί ανταγωνιστές», οι επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες στην ίδια σχετική αγορά· «δυνητικοί ανταγωνιστές», οι επιχειρήσεις οι οποίες, αν δεν υπήρχε η κάθετη συμφωνία, κατά πάσα πιθανότητα θα αναλάμβαναν, με ρεαλιστικό σχεδιασμό και όχι ως θεωρητικό ενδεχόμενο, σε περίπτωση μικρής αλλά μόνιμης αύξησης των σχετικών τιμών, εντός σύντομης χρονικής περιόδου, τις απαραίτητες συμπληρωματικές επενδύσεις ή άλλο απαραίτητο κόστος μετατροπής προκειμένου να εισέλθουν στη σχετική αγορά·
- δ) «υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού», κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή να μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες που είναι ανταγωνιστικά προς τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, ή οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση υποχρέωση του αγοραστή να πραγματοποιεί από τον προμηθευτή ή από άλλη επιχείρηση την οποία υποδεικνύει ο προμηθευτής, πάνω από το 80% των συνολικών προμηθειών του σε αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες και υποκατάστατά τους στη σχετική αγορά, του ποσοστού αυτού υπολογιζόμενου με βάση την αξία ή, όταν αυτή είναι η συνήθης πρακτική του κλάδου, με βάση τον όγκο των προμηθειών του αγοραστή κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος·
- ε) «σύστημα επιλεκτικής διανομής», σύστημα διανομής στο οποίο ο προμηθευτής αναλαμβάνει να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, άμεσα ή έμμεσα, μόνο σε επιλεγμένους διανομείς με βάση ορισμένα κριτήρια και εφόσον οι διανομείς αυτοί αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μην πωλούν τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό·

στ) «δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας», τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η τεχνολογία, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και τα συγγενικά δικαιώματα·

ζ) «τεχνολογία», σύνολο πρακτικών πληροφοριών μη κατοχυρωμένων με δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που προκύπτουν από την εμπειρία και τις δοκιμές του προμηθευτή, οι οποίες είναι απόρρητες, ουσιώδεις και προσδιορισμένες. Στο πλαίσιο αυτό, «απόρρητες» σημαίνει ότι η τεχνολογία δεν είναι γενικά γνωστή ούτε εύκολα προσβάσιμη· «ουσιώδεις» σημαίνει ότι η τεχνολογία είναι σημαντική και χρήσιμη στον αγοραστή για τη χρήση, πώληση ή μεταπώληση των αναφερόμενων στη σύμβαση αγαθών ή υπηρεσιών· «προσδιορισμένες» σημαίνει ότι η τεχνολογία περιγράφεται κατά τρόπο επαρκώς διεξοδικό ώστε να είναι δυνατό να διαπιστωθεί κατά πόσον πληροί τα κριτήρια του απόρρητου και του ουσιώδους·

η) «αγοραστής», επιχείρηση η οποία πωλεί, βάσει συμβάσεως που εμπίπτει στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης, αγαθά ή υπηρεσίες για λογαριασμό άλλης επιχείρησης·

θ) «πελάτης του αγοραστή», επιχείρηση μη συμμετέχουσα στη συμφωνία, η οποία αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή τις υπηρεσίες από αγοραστή που συμμετέχει στη συμφωνία·

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οι όροι «επιχείρηση», «προμηθευτής» και «αγοραστής» περιλαμβάνουν τις αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους·

«Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι:

- α) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα συμβαλλόμενο μέρος, έχει άμεσα ή έμμεσα:
- i) την εξουσία να ασκεί περισσότερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου, ή
- ii) την εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του εποπτικού συμβουλίου, του διοικητικού συμβουλίου ή των οργάνων που εκπροσωπούν νόμιμα την επιχείρηση, ή
- iii) το δικαίωμα να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της επιχείρησης·
- β) οι επιχειρήσεις που έχουν σε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·

- γ) οι επιχειρήσεις στις οποίες μία από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) έχει, άμεσα ή έμμεσα, τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- δ) οι επιχειρήσεις στις οποίες ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη έχει, μαζί με μία ή περισσότερες από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α), β) ή γ), ή στις οποίες δύο ή περισσότερες από τις τελευταίες αυτές επιχειρήσεις, έχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α)·
- ε) οι επιχειρήσεις στις οποίες κατέχουν από κοινού τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που παρατίθενται στο στοιχείο α):
- i) συμβαλλόμενα μέρη ή οι αντίστοιχες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), ή
- ii) ένα ή περισσότερα συμβαλλόμενα μέρη ή μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις τους που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), και ένα ή περισσότερα τρίτα μέρη.

Άρθρο 2

Απαλλαγή

1. Σύμφωνα με το άρθρο 101 παράγραφος 3 της Συνθήκης και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις κάθετες συμφωνίες.

Η εν λόγω απαλλαγή εφαρμόζεται στον βαθμό που οι εν λόγω συμφωνίες περιλαμβάνουν κάθετους περιορισμούς.

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που έχουν συναφθεί μεταξύ μιας ένωσης επιχειρήσεων και των μελών της, ή μεταξύ μιας τέτοιας ένωσης και των προμηθευτών της, εφόσον όλα της τα μέλη είναι λιανοπωλητές αγαθών και κανένα μέλος της ένωσης, μαζί με τις συνδεδεμένες με αυτό επιχειρήσεις, δεν έχει συνολικό κύκλο εργασιών που υπερβαίνει τα 50 εκατομμύρια ευρώ. Οι κάθετες συμφωνίες που έχουν συναφθεί από τις εν λόγω ενώσεις καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου 101 της Συνθήκης στις οριζόντιες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ των μελών της ένωσης ή στις λαμβανόμενες από την ένωση αποφάσεις.

3. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την κτήση ή χρήση από τον αγοραστή δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, υπό τον όρο ότι οι διατάξεις αυτές δεν αποτελούν κύριο αντικείμενο των εν λόγω συμφωνιών και συνδέονται άμεσα

με τη χρήση, πώληση ή μεταπώληση των αγαθών ή υπηρεσιών από τον αγοραστή ή τους πελάτες του. Η απαλλαγή εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι, σε σχέση με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που αναφέρονται στη σύμβαση, οι εν λόγω διατάξεις δεν περιέχουν περιορισμούς του ανταγωνισμού που έχουν το ίδιο αντικείμενο με κάθετους περιορισμούς μη απαλλασσόμενους βάσει του παρόντος κανονισμού.

4. Η απαλλαγή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 δεν εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ ανταγωνιζόμενων επιχειρήσεων. Ωστόσο, εφαρμόζεται εφόσον ανταγωνιζόμενες επιχειρήσεις συνάπτουν μη αμοιβαίες κάθετες συμφωνίες και:

α) ο προμηθευτής είναι παραγωγός και διανομέας προϊόντων, ενώ ο αγοραστής είναι διανομέας και δεν είναι επιχείρηση που παράγει ανταγωνιστικά προϊόντα, ή

β) ο προμηθευτής παρέχει υπηρεσίες σε περισσότερα του ενός επίπεδα εμπορικής δραστηριότητας, ενώ ο αγοραστής παρέχει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες του σε επίπεδο λιανικής και δεν είναι ανταγωνιζόμενη επιχείρηση στο επίπεδο εμπορικής δραστηριότητας στο οποίο αγοράζει τις αναφερόμενες στη σύμβαση υπηρεσίες.

5. Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στις κάθετες συμφωνίες των οποίων το αντικείμενο εμπίπτει στο πεδίο άλλων κανονισμών απαλλαγής κατά κατηγορία, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στους εν λόγω κανονισμούς.

Άρθρο 3

Ανώτατο μερίδιο αγοράς

1. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εφαρμόζεται υπό τον όρο ότι το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή δεν υπερβαίνει το 30% της σχετικής αγοράς στην οποία πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες και το μερίδιο αγοράς του αγοραστή δεν υπερβαίνει το 30% της σχετικής αγοράς στην οποία αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, όταν σε πολυμερή συμφωνία μια επιχείρηση αγοράζει τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες από ένα συμβαλλόμενο μέρος και πωλεί τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες σε άλλο συμβαλλόμενο μέρος, το μερίδιο αγοράς της πρώτης επιχείρησης πρέπει να τηρεί το ανώτατο όριο του μεριδίου αγοράς που προβλέπεται στην εν λόγω παράγραφο τόσο ως αγοραστής όσο και ως προμηθευτής προκειμένου να εφαρμόζεται η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4

Περιορισμοί που οδηγούν στην άρση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορία — περιορισμοί ιδιαίτερης σοβαρότητας

Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν ισχύει για τις κάθετες συμφωνίες οι οποίες, άμεσα ή έμμεσα, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες που υπόκεινται στον έλεγχο των μερών, έχουν ως αντικείμενο:

- α) τον περιορισμό της δυνατότητας του αγοραστή να καθορίζει τις τιμές πώλησης, με την επιφύλαξη της δυνατότητας του προμηθευτή να επιβάλει μέγιστη τιμή πώλησης ή να συνιστά τιμή πώλησης, υπό τον όρο ότι οι τιμές αυτές δεν ισοδυναμούν με καθορισμένη ή ελάχιστη τιμή πώλησης συνεπεία πιέσεων που ασκούνται ή κινήτρων που προσφέρονται από οποιοδήποτε συμβαλλόμενο μέρος·
- β) τον περιορισμό όσον αφορά την περιοχή στην οποία, ή τους πελάτες στους οποίους, ένας αγοραστής που συμμετέχει στη συμφωνία δύναται, με την επιφύλαξη περιορισμού στον τόπο της εγκατάστασής του, να πωλεί τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες, εκτός αν πρόκειται:
- i) για περιορισμό των ενεργητικών πωλήσεων στην αποκλειστική περιοχή ή σε αποκλειστική πελατεία που προορίζεται για τον προμηθευτή ή έχει παραχωρηθεί από τον προμηθευτή σε άλλο αγοραστή, εφόσον ο περιορισμός αυτός δεν περιορίζει τις πωλήσεις από τους πελάτες του αγοραστή,
- ii) για περιορισμό των πωλήσεων στους τελικούς χρήστες από αγοραστή που δραστηριοποιείται σε επίπεδο χονδρικής πωλήσεως,
- iii) για περιορισμό των πωλήσεων από τα μέλη επιλεκτικού συστήματος διανομής σε μη εξουσιοδοτημένους διανομείς στη συγκεκριμένη περιοχή εντός της οποίας ο προμηθευτής εφαρμόζει το σύστημα αυτό, και
- iv) για περιορισμό της δυνατότητας του αγοραστή να πωλεί εξαρτήματα που προορίζονται για ενσωμάτωση, σε πελάτες που θα τα χρησιμοποιήσουν για την παραγωγή προϊόντων ομοειδών με αυτά του προμηθευτή·
- γ) τον περιορισμό των ενεργητικών ή παθητικών πωλήσεων σε τελικούς χρήστες από τα μέλη επιλεκτικού συστήματος διανομής που δραστηριοποιούνται σε επίπεδο λιανικής πωλήσεως, χωρίς

να θίγεται η δυνατότητα απαγόρευσης σε μέλος του δικτύου να ασκεί τις δραστηριότητές του από μη εγκεκριμένο σημείο εγκατάστασης·

- δ) τον περιορισμό των αμοιβαίων προμηθειών μεταξύ διανομέων στο πλαίσιο επιλεκτικού συστήματος διανομής, συμπεριλαμβανομένων των διανομέων που ενεργούν σε διαφορετικό επίπεδο εμπορικής δραστηριότητας·
- ε) τον περιορισμό, κατόπιν συμφωνίας μεταξύ προμηθευτού εξαρτημάτων και αγοραστή αυτών για ενσωμάτωση στα δικά του προϊόντα, της δυνατότητας του προμηθευτή να πωλεί τα εξαρτήματα αυτά ως ανταλλακτικά σε τελικούς χρήστες ή σε επισκευαστές ή σε άλλους παρέχοντες υπηρεσίες στους οποίους δεν αναθέτει ο αγοραστής την επισκευή ή τη συντήρηση των προϊόντων του.

Άρθρο 5

Αποκλειόμενοι περιορισμοί

1. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις ακόλουθες υποχρεώσεις που περιέχονται σε κάθετες συμφωνίες:

- α) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού η διάρκεια της οποίας είναι αόριστη ή υπερβαίνει τα πέντε έτη·
- β) οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής, μετά τη λύση της συμφωνίας, δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες·
- γ) κάθε άμεση ή έμμεση υποχρέωση που επιβάλλεται στα μέλη συστήματος επιλεκτικής διανομής να μην πωλούν σήματα ορισμένων ανταγωνιζομένων προμηθευτών.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α) του πρώτου εδαφίου, κάθε υποχρέωση μη άσκησης ανταγωνισμού σιωπηρώς ανανεώσιμη μετά την πάροδο πενταετίας λογίζεται ως αορίστου χρόνου.

2. Κατά παρέκκλιση από το τη παράγραφο 1 στοιχείο α), ο χρονικός περιορισμός των πέντε ετών δεν ισχύει, εφόσον τα αγαθά ή οι υπηρεσίες που αφορά η σύμβαση πωλούνται από τον αγοραστή σε χώρους ή οικόπεδα που είτε ανήκουν στον προμηθευτή, είτε τα μισθώνει από τρίτους μη συνδεδεμένους με τον αγοραστή, υπό την προϋπόθεση ότι η διάρκεια της υποχρέωσης μη ανταγωνισμού δεν υπερβαίνει το χρονικό διάστημα της κατοχής των χώρων ή οικοπέδων από τον αγοραστή.

3. Κατά παρέκκλιση από τη παράγραφο 1 στοιχείο β), η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εφαρμόζεται σε οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση υποχρέωση δυνάμει της οποίας ο αγοραστής, μετά τη λύση της συμφωνίας, δεν μπορεί να παράγει, να αγοράζει, να πωλεί ή μεταπωλεί αγαθά ή υπηρεσίες, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η υποχρέωση αφορά αγαθά ή υπηρεσίες που ανταγωνίζονται τα αναφερόμενα στη σύμβαση αγαθά ή υπηρεσίες·
- β) η υποχρέωση περιορίζεται στους χώρους και στα οικόπεδα στα οποία ο αγοραστής ασκούσε τις δραστηριότητές του κατά τη διάρκεια της σύμβασης·
- γ) η υποχρέωση είναι απαραίτητη για την προστασία της τεχνολογίας που μεταβιβάζεται·
- δ) η διάρκεια της υποχρέωσης μη άσκησης ανταγωνισμού περιορίζεται σε ένα έτος μετά τη λύση της συμφωνίας.

Η παράγραφος 1 στοιχείο β) δεν θίγει τη δυνατότητα να επιβληθεί περιορισμός αόριστης διάρκειας στη χρήση και την κοινοποίηση τεχνολογίας που δεν έχει περιέλθει σε δημόσια χρήση.

Άρθρο 6

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 1α του κανονισμού αριθ. 19/65/ΕΟΚ, η Επιτροπή δύναται, εφόσον τα παράλληλα δίκτυα παρόμοιων κάθετων περιορισμών καλύπτουν πάνω από το 50% της σχετικής αγοράς, να κηρύξει, με κανονισμό, ανεφάρμοστο τον παρόντα κανονισμό στις κάθετες συμφωνίες που περιέχουν ειδικούς περιορισμούς σχετικά με την αγορά αυτή.

Άρθρο 7

Εφαρμογή ανώτατου ορίου μεριδίου αγοράς

Για την εφαρμογή των ανωτάτων ορίων μεριδίου αγοράς που προβλέπεται στο άρθρο 3 εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

- α) το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία για την αξία των πωλήσεων στην αγορά και το μερίδιο αγοράς του αγοραστή υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία για την αξία των αγορών που πραγματοποιεί στην αγορά. Εάν δεν υπάρχουν στοιχεία για την αξία των πωλήσεων στην αγορά ή την αξία των αγορών που πραγματοποιούνται στην αγορά, για να καθορισθεί το μερίδιο αγοράς της οικείας επιχείρησης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκτιμήσεις που βασίζονται σε άλλες αξιόπιστες πληροφορίες σχετικά με την αγορά, συμπεριλαμβανομένου του όγκου των πωλήσεων και των αγορών σ' αυτήν·

- β) τα μερίδια αγοράς υπολογίζονται με βάση στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο ημερολογιακό έτος·

- γ) το μερίδιο αγοράς του προμηθευτή περιλαμβάνει τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που παρέχονται προς πώληση στους κάθετα ολοκληρωμένους διανομείς·

- δ) εάν ένα μερίδιο αγοράς δεν υπερβαίνει αρχικά το 30%, αλλά αργότερα υπερβαίνει το όριο αυτό όχι όμως το 35%, η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται για διάστημα δύο συνεχών ημερολογιακών ετών μετά το έτος κατά το οποίο σημειώθηκε για πρώτη φορά η υπέρβαση του ορίου του 30%·

- ε) εάν ένα μερίδιο αγοράς δεν υπερβαίνει αρχικά το 30%, αλλά αργότερα υπερβαίνει το 35%, η απαλλαγή του άρθρου 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται για ένα ημερολογιακό έτος μετά το έτος κατά το οποίο σημειώθηκε για πρώτη φορά η υπέρβαση του ορίου του 35%·

- στ) τα ευεργετήματα των στοιχείων δ) και ε) δεν μπορούν να συνδυασθούν κατά τρόπο ώστε να υπερβαίνουν περίοδο δύο ημερολογιακών ετών·

- ζ) το μερίδιο αγοράς των επιχειρήσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο ε) κατανέμεται ισομερώς στις επιχειρήσεις που έχουν τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α).

Άρθρο 8

Εφαρμογή του ανώτατου κύκλου εργασιών

1. Για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 2, προστίθενται ο κύκλος εργασιών που πραγματοποίησε στη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους η συμβαλλόμενη επιχείρηση στην κάθετη συμφωνία και ο κύκλος εργασιών των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, για όλα τα αγαθά και τις υπηρεσίες, εκτός φόρων και δασμών. Κατά τον υπολογισμό αυτόν δεν λαμβάνονται υπόψη οι συναλλαγές μεταξύ του συμβαλλόμενου στην κάθετη συμφωνία και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων ή μεταξύ των τελευταίων αυτών επιχειρήσεων.

2. Η απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 2 εξακολουθεί να εφαρμόζεται εφόσον η υπέρβαση του ανώτατου ορίου του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών στη διάρκεια δύο συνεχόμενων οικονομικών ετών δεν υπερβαίνει το 10%.

Άρθρο 9**Μεταβατική περίοδος**

Η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 101 παράγραφος 1 της Συνθήκης δεν ισχύει κατά τη διάρκεια της περιόδου από την 1η Ιουνίου 2010 έως την 31η Μαΐου 2011 όσον αφορά τις συμφωνίες που ισχύουν ήδη την 31η Μαΐου 2010 οι οποίες δεν πληρούν τους όρους απαλλαγής που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, αλλά οι οποίες στις 31 Μαΐου 2010, πληρούσαν τους όρους απαλλαγής που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2790/1999.

Άρθρο 10**Διάρκεια ισχύος**

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουνίου 2010.

Η ισχύς του παρόντος κανονισμού λήγει στις 31 Μαΐου 2022.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 20 Απριλίου 2010.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO
